

CYFARFOD	Pwyllgor Craffu Corfforaethol
TEITL YR ADRODDIAD	Arolwg Staff 2013
DYDDIAD	14 Tachwedd 2013
RHESWM AM GYFLWYNO'R ADRODDIAD	Cyflwyno canlyniadau'r arolwg staff diweddar
AWDUR	Steve Barnard, Rheolwr Adnoddau Dynol a Datblygu'r Gyfundrefn

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Gweithredodd yr Arolwg Staff diweddaraf yn Chwefror 2013. Gweithredir yr arolwg hwn bob dwy flynedd; hwn ydi'r drydydd achlysur i'r Cyngor mynd trwy'r broses.
- 1.2 Mae'r arolwg yn mesur ymgysylltiad staff. Diffinnir hwn gan Best Companies, y cwmni comisiynwyd i weithredu'r arolwg, fel "an employee's drive to use all their ingenuity and resources for the benefit of the organisation".
- 1.3 Mae ymchwil wedi profi cysylltiad clir rhwng lefelau ymgysylltiad staff mewn cyfundrefn a'i berfformiad.
- 1.4 Mae'r arolwg yn adrodd canlyniadau yn erbyn wyth ffactor sydd gyda dylanwad ar ymgysylltiad staff sef arweinyddiaeth, rheolwyr, datblygiad personol, y Cyngor, gweithio fel tîm, lles, chwarae teg a rhoi rhywbeth yn nol.
- 1.5 Mae'r arolwg yn agored i holl staff y Cyngor ac eithrio staff sy'n gyflogedig yn uniongyrchol gan ysgolion y Sir. Y canran o staff ymatebodd i'r tri arolwg oedd:

2009	31%
2011	31%
2013	26%

Ystyrir lefel ymateb i fod yn gadarn yn ystadegol. Yn dilyn adborth gwnaethpwyd ymdrechion i sicrhau mynediad cyfleus at gyfrifiadur i staff sydd heb fynediad fel arfer er mwyn iddynt allu cwblhau'r arolwg yn ystod eu horiau gwaith.

2.0 CRYNODEB O GANLYNIADAU 2013

- 2.1 Cynyddodd ymgysylltiad staff 4.9% rhwng yr arolwg gyntaf a'r ail. Dengys gostyngiad bach rhwng 2011 a 2013 ond mae'r lefel yn parhau'n 3.2% yn uwch na'r waelodlin gosodwyd yn 2009; dadansoddiad o lefelau ymgysylltiad staff cenedlaethol a rhyngwladol yn dangos yr un tueddiad dros yr un cyfnod.
- 2.2 Dengys cynnydd mewn sgôr ar gyfer pedwar o'r wyth ffactor gyda'r pedwar arall yn dangos gostyngiad.
- 2.3 Yn yr un modd a chyn arolygon mae lefelau ymgysylltiad staff yn amrywio o adran i adran gyda newidiadau o un arolwg i'r nesaf dangos yr un .
- 2.4 prif negeseuon yr arolwg 2013 yw:
- Ar adegau nid yw negeseuon allweddol gan yr arweinyddiaeth ynghylch a chyfeiriad, gwerthoedd a'r dyfodol yn cyrraedd yr holl staff gyda gweithrediadau yn weithiau'n edrych yn wahanol i'r neges.
 - Staff angen yr arweinyddiaeth i weld yn arwain, ysgogi ac ysbrydoli'r gweithlu ac i gydnabod a gwerthfawrogi eu gwaith.

- Mae teimlad cryf o falchder ymysg staff mewn darparu gwasanaethau o ansawdd uchel sy'n gwneud gwahaniaeth i fywydau pobl Gwynedd. Mae balchder penodol yn yr unigrwydd o weithio i gyfundrefn sy'n defnyddio'r Gymraeg fel ei iaith weinyddol .
- 'Roedd y ffactor Rheolwyr yr unig un i beidio dangos cynnydd rhwng arolygon 2009 a 2011. Fel canlyniad gweithredwyd rhaglen i hyfforddi a datblygu'r rheolwyr ac mae'r sgôr ar gyfer y ffactor yma wedi cynyddu ar gyfer yr arolwg diweddaraf.
- Mae'r ffactor sy'n mesur pwysau gwaith, y cydbwysedd rhwng bywyd a gwaith a'u heffaith ar les personol a pherfformiad wedi gostwng ers 2011 pan oedd y ffactor uchaf o'r wyth. Sgôr y ffactor hwn ydi'r unig un sy'n is yn 2013 na'r arolwg gwreiddiol yn 2009.
- Mae gweithio fel tîm rhwng cydweithwyr agos yn ffynnu ond mae teimlad buasai'r Cyngor yn cael y budd o adrannau a thimau yn gweithio yn well gyda'i gilydd.

3.0 MEINCNODI

3.1 Yn ychwanegol i'r gymhariaeth gyda chyn arolygon, mae'r canlyniadau yn cael eu meincnodi yn erbyn cyfundrefnau eraill. Mae hwn yn heriol oherwydd nid oes awdurdod unedol o'r yr un maint yn rhan o'r arolygon sydd wedi'u cyhoeddi gan Best Companies. Ond mae un awdurdod unedol Cymreig sydd wedi cymryd rhan yn yr arolwg ond heb gyhoeddi'i ganlyniadau wedi cytuno i gymharu â rhannu ymarfer da.

4.0 RHAGLEN WAITH

4.1 Fel canlyniad i'r Arolwg Staff mae'r Adran Adnoddau Dynol yn gweithredu rhaglen waith i ddatrys y materion codwyd. Mae'r rhaglen yn cynnwys

- adolygu'r cynllun cyfathrebu mewnol
- codi ymwybyddiaeth o'r effaith positif y Cyngor ar y gymuned a'r amgylchedd
- adolygu'r rhaglen dysgu a datblygu rheolwyr
- adolygu'r cyfleoedd i weithio'n hyblyg
- ymchwilio am ffyrdd i hyrwyddo gweithio'n drawsadrannol